

KESÄKURSSEILLA 1933

Pekka Ervastian puhe sunnuntaina 6.8.1933 Ruusu-Ristin kesäkursseilla Jyväskylässä.

*Kaunokirjallisesta viikkolehdestä. — Huvila Kannaksella. —
Keskinäisestä veljeydestä. — Suomen tulevaisuus ja Amerikan
matka.*

Tahdon sanoa ensin pari sanaa, tai ehkä yksinkertaisin sanoin mainita pari asiaa, jotka kangastavat mieleeni jonkunlaisina lähimpinä tehtävinä ja tärkeinä asioina. Minä en ole niitä suorastaan keksinyt, vaikka ovathan ne kyllä olleet minulla mielessä aina, mutta nyt ne oikeastaan ovat tulleet toisten mieleen, toisten ruusuristiläisten mieleen — ei ehkä kaikkien, mutta joidenkuiden. Ja niille asioille minä tulen sydämessäni antamaan kaiken kannatukseni, vaikkakaan en osaisi — tai ehkä täytyy sanoa: en osaa — tehdä niiden hyväksi mitään erikoista. Sen vähäisen, minkä mahdollisesti osaan tehdä, tahdon tietysti tehdä, ja yhtä paljon voimme tehdä jokainen niiden puolesta, hyvin monet teistä varmasti enemmän kuin minä.

Toinen niistä on ajatus, joka on herätetty tai on herännyt muutamissa jäsenissämme, muutamissa siinä ryhmässä, joka nimittää itseään ”Seppojen ryhmäksi“ ja joka on toiminut vähän aikaa Helsingissä — ei ryhmänä niin kovin paljon vielä, mutta se elää siinä toivossa, että se voisi vielä jotain aikaansaada. Ajatus on kyllä vanha, se on ollut lausuttuna vanhassa ”Tietäjässä“, ja nyt se on herännyt uudestaan eloon noissa muutamissa henkilöissä. Se on ajatus jonkunlaisesta kaunokirjallisesta viikkolehdestä — vaikkapa useammin ilmestyvästä lehdestä. Niitä semmoisia kaunokirjallisia lehtiä on Suomessa monta ja

ne ovat päässeet suurestikin leviämään, mikä osoittaa, että tässä meidän maassamme kyllä harrastetaan kirjallisuutta, silloin kun se esiintyy helpotajuisessa muodossa.

Tiedämme, että esimerkiksi naapurimaassamme Ruotsissa on joitakuita viikko- ja kuukausilehtiä, jotka ovat tavattomasti levinneet (kaunokirjalliset lehdet). Mutta nyt on kysymys semmoisesta kaunokirjallisesta lehdestä, joka olisi toimitettu aivan ruusuristolaiseen henkeen. Monet ovat ajatelleet, että semmoinen lehti, missä ei tietysti painostettaisi nimenomaan Ruusu-Ristin tai teosofian nimeä, mutta joka olisi läpeensä Ruusu-Risti-hengen elähdyttämä, että semmoinen lehti voisi herättää vastakaikua kansassamme ja levitä paljonkin.

Sitävarten on kuitenkin ajateltu, että ehkä meidän itsemme pitäisi sitä kustantaa, ainakin alussa, vaikka myöskin ajateltiin, että joku suurempi kustannusliike, esimerkiksi Werner Söderström, voisi ottaa tällaisenkin kustantaakseen. Mutta siinä olisi haittana se, että silloin tuon kustannusliikkeen puolesta harjoitettaisiin paljon arvostelua ja huolenpitoa, sekaannuttaisiin toimituksen asioihin ja ehkä kiellettäisiin semmoisia kirjoituksia, joita toimitus mielellään painattaisi. Se olisi haitaksi. Jos meillä on semmoinen ruusuristolainen toimituskunta, se osaa arvostella paremmin kuin liike, joka ajattelee asioita yksinomaan afäärin kannalta. Ja kukaties olisi silloin parempi, että semmoinen lehti leviäisi meidän omalta taholtamme ja omalla vastuullamme myöskin taloudellisesti. Mutta kuitenkin ovat ne, jotka ovat asiaan innostuneet, olleet laskevinaan, että pitäisi olla helppo saada kolmetuhatta tilaajaa semmoiselle lehdelle, jos jokainen Ruusu-Ristin jäsen tekisi voitavansa sen levittämiseksi.

Minä en nyt omalta puoleltani osaisi ottaa mitään vastuuta päälleni, en taloudellisesti enkä myöskään toimittajana, mutta se ei olisikaan yhtään tarpeen, sillä tällaisella lehdellä olisi

juuri se tarkoitus, että se toimitettaisiin ruusuristiläiseltä taholta ja ruusuristiläisillä kyvyillä, ja minä taas keskittyisin omaan työhöni. Eihän se merkitsisi, ettenkö voisi joskus kirjoittaa jotain tuohon lehteen, mutta sillä ei pitäisi ollakaan mikään semmoinen virallisesti ruusuristiläinen leima. Tämä ajatus kuitenkin miellyttää minua suuresti, sillä minusta tuntuu, että Ruusu-Risti-aikakauskirja, jota minä olen monta vuotta toimittanut, on enemmän tai vähemmän teknillinen lehti, semmoinen joka sopii ruusuristiläisille, mutta jonka tarkoituksena ei ole niin mahdottomasti tehdä erikoista propagandaa asian puolesta. Tietysti se nyt tekee sitäkin, mutta ei kaikkien mielestä ehkä onnistuvimmalla tavalla. Ehkä lehti sopiikin parhaiten juuri jäsenille sekä niille, jotka jo ovat aatteen kannattajia. Sentähden tällä tämmöisellä toisella lehdellä ei tulisi olemaankaan mitään kilpailevaa tendenssiä. Se ei tahdo astua Ruusu-Risti-aikakauskirjan tilalle, vaan se leviäisi maailmaan ja koettaisi voittaa suuren yleisön myötätunnon.

Voisi ajatella – se ajatus on minulle lausuttu, – että Ruusu-Risti-aikakauskirjan tilaaminen tulisi jäsenille obligatooriseksi. Jokaisen jäsenen velvollisuus on sitä tilata. Tätä olemme koettaneet teroittaa vuosikautia, mutta se ei ole tullut sääntöihin, niin että on itse asiassa paljon jäseniä, jotka eivät tilaa Ruusu-Risti-lehteä. Niin oli Tietäjänkin aikana. Sen tilaajista pieni prosentti oli Teosofisen Seuran jäseniä, suurin osa oli muualta. Teosofisen Seuran jäsenistä, joita minun aikamani oli noin kuusisataa, oli puolet Tietäjän tilaajia. Sen painos oli kaksituhatta ja siitä yli. Nykyään teosofisten aikakauskirjojen alalla on olemassa konkurrenssi, ja siitä jokainen niistä kärsii. Niinpä tämmöisenä aikana, kuten tänäkin vuonna, jolloin taloudelliset olot ovat maailmassa huononpuoleiset, on Ruusu-Ristin tilaajamäärä vähentynyt melkoisesti. Kun Tietäjä muodostui Ruusu-Ristiksi, oli sillä

ensin puolet siitä, mitä Tietäjällä oli ollut, eli tuhat tilaajaa, mutta se nousi vähitellen puoleentoista tuhanteen. Nyt se on taas äkkiä laskenut niin, ettei ole ollut edes tuhatta tilaajaa. Mutta ei tämä asia ole huolestuttanut minua. Olen vain ajatellut, että se on ohimenevä ilmiö. Kun ajattelemme, että meillä voi seurassa olla aktiivisia jäseniä ainakin yhtä paljon kuin on Ruusu-Ristin tilaajia, ja kun tiedämme, että Ruusu-Ristin tilaajista on melkoinen joukko ulkopuolisia, niin huomaamme, kuinka vähän seuran jäsenet ovat kiinnittäneet huomiotaan omaan aikakauskirjaansa. Ja kuitenkin voisi olla ajateltavissa, että jollain keinolla seuran jäsenet velvoitettaisiin aivan luonnollisena asiana tilaamaan omaa aikakauskirjaansa. Mutta tämä nyt oli toinen asia.

Toinen asia oli se, että semmoisen sanomalehden, kaunokirjallisen lehden, perustaminen miellyttää minua ajatuksena. En nyt osaa sanoa mitään suorastaan sen toteuttamisesta, enkä ainakaan toistaiseksi voi luvata olla siinä mukana, mutta kuitenkin voitte kaikki tietää, että jos nuo sepot nyt ryhtyisivät mihinkään tämmöiseen hommaan, niin olen sydämestäni mukana, sillä soisin, että juuri tällä kaunokirjallisellakin tavalla voitaisiin herättää Suomen kansaa. Siinä lehdessä olisi helppo saada julkaistuksi satuja, novelleja, teatterikappaleita ja mitä tahansa. Semmoisestahan meillä on ollut puhetta, kun on ajateltu nuoria ja lapsia. Sentähden tahdon sanoa, että sympatiani on aivan tämmöisen lehden puolella.

Sitten on toinen asia. Se asia, että meidän eräs jäsenemme olisi valmis luovuttamaan kauniin huvilan Kannaksella. Mieleeni iski, että siellä on eräs toinenkin huvila – tohtori Sonckin lahjoittama. Jos nyt tämmöinen huvila tulisi meillekin, niin voisimme varmasti sitä käyttää jollain tavalla. Täällähän jo esitettiin tuumia sen käyttämisen suhteen ja kuin päätettynä asiana esitettiin, että se otetaan perustamalla

osakeyhtiö. Tahdon olla mukana siinä osakeyhtiössä jonkun osakkeen ostamisessa. Sitten esitettiin, miten sitä huvilaa käytetään. On hyvä, että on juuri tällainen osakeyhtiö, sillä Ruusu-Risti-seuran sinään ei pidä omistaa mitään, ei olla maallisen omaisuuden omistajana. Korkeintaan sillä täytyy olla rahoja, mutta ei minkäänlaisia omaisuuksia, sentähden että semmoinen omistaminen aina aiheuttaa kaikenlaista surua, murhetta, epäsovua j.n.e. Tahdoimme Ruusu-Ristissä välttää semmoista mahdollisuutta ja sentähden ajattelimme perustaesamme Ruusu-Ristiä, että se seurana ei omistaisi mitään, vaan jos jotain omistetaan, niin perustetaan sitten säätiö, osakeyhtiö j.n.e. Minä annan kaiken sympatiani myös tälle hankkeelle. Se asia sitten silleen.

Sitten on vielä kolmas asia, josta täälläkin on ollut puhetta. Se on sängen ihmeellinen ja tärkeä asia ja se on aina ollut sydämelläni. Se asia on, että me kaikki jäsenet oppisimme enemmän ja enemmän rakastamaan, suvaitsemaan ja auttamaan toisiamme. Siihen minusta olisi yhtenä keinona se tuuma, jonka esitin yli kolmekymmentä vuotta sitten Tukholmassa ruotsalaisille ja joka kyllä herätti huomiota ja sai kyyneleet tippumaan jokaisen silmästä, mutta ei sitä kuitenkaan vakavammin pohdittu. Ajatus on se, että voisimme niinkuin ensimmäiset kristityt joka paikassa järjestää elämämme hieman veljellisemmin. Se on vaikea konsti, mutta meidän kesken olisi niin hyvä, jos maailma voisi katsoa meihin ja sanoa: noin he rakastavat ja auttavat toisiaan. Meidän kesken ei saisi olla koskaan mitään puutetta, ei nälkää eikä semmoista, vaan kaikki saisivat tuntea itsensä veljiksi ja sisariksi. Tätä on kyllä yritetty toteuttaa Helsingissä sillä tavalla, että ruusuristoläiset ovat koettaneet olla avulialta toisiaan kohtaan. Mutta siinä voisi mennä vielä pitemmälle, ja joka kulmassa tässä maassa. Se olisi kaunista.

Minusta olisi tärkeätä, niin tärkeätä tulevaisuuttakin ajatellen, että me, niinkuin täällä myöskin useassa puheessa on lausuttu, oppisimme oikein pitämään toisistamme ja huolehtimaan siitä, että ihmiskunnan veljeys saisi ilmauksensa oikein täällä maan päällä. En puhuisi niin, ellen tietäisi, että sitä tehdään. Ruusuristoläiset ovat maailmallakin tunnettuja ehkä siitä, että he koettavat auttaa toisiaan ja muitakin. Kovasti lämmitti minun sydäntäni, kun kuulin, että eräs pappismies oli sanonut, että ruusuristoläiset ja teosofit ovat niin kilttejä ihmisiä, että hän ei osaa kirjoittaa niitä vastaan mitään. Se oli suurenmoinen arvostelu. Kun sillä tavalla todella koetamme elää ja autamme toisiamme, ja koetamme saada koko tämän jutun järjestelmällisesti järjestykseen, enemmän järjestetyksi, olisi se minusta hyvä. Ei siinä ole mitään pahaa, jos ajatella, että järjen mukaan, järjestelmällisesti, järjestäisimme näitä asioita, sentähden että ensimmäiset kristityt niin tekivät. Silloin kun Jeesus Kristus itse vaelsi maan päällä, oli luonnollista, että hänen seuraajansa eivät osanneet ajatella muuta kuin häntä. Se oli luonnollista, mutta heti kun hän lähti pois, jokainen tunsu, että meidän täytyy tulla toimeen toistemme kanssa. Sentähden olisi niin hyvä, jos ymmärtäisitte tuon seikan ja tahtoisitte oppia ei ainoastaan rakastamaan, vaan myös sietämään toisia. Rakkaus tietysti sietää, siitä se tietysti alkaa, mutta sekään ei ole mahdollinen, jos ei ole vähän rakkautta sydämessämme.

Nämä nyt olivat muutamia semmoisia asioita, joista tahdoin mainita sen nojalla, mitä täälläkin nyt on puhuttu. Mutta nyt minun sitten pitäisi lähteä puhumaan toisista asioista. Ne koskevat kyllä meidän Ruusu-Ristiämme ja meidän asiaamme, ja tähtäävät Suomen tulevaisuuteen, ja vaikka koko Europan ja maailman tulevaisuuteen. Mutta samalla minun nyt tekee mieleni esittää niitä asioita aivan persoonalliselta kannalta,

omalta kannaltani. Te voitte ymmärtää, että jos minä puhun nyt joitakin omia muistelmiani ja siis itsestäni, ei se tietenkään tapahdu sitä varten, että tahtoisin esittää itseäni, vaan sitä varten, että haluan todistaa kuin itsellenikin, että tämä työ, jota Ruusu-Ristissäkin teemme ja jota minä olen nuoresta saakka koettanut tehdä, ei ole tuulesta temmattua eikä merkityksetöntä.

Siten luulen, että ymmärrätte minua ja minun työtäni. Se ei ole semmoista työtä, joka olisi voinut jäädä pois historiasta, historiallisesti merkityksettömänä, vaan sekä työntekijää että meitä kaikkia lohduttaa, jos osaamme vähän ajatella, että tällä työllä on todella suurempi merkitys kuin mitä päältä katsoen voisi otaksua. Ja sillä työllä voi olla merkitystä muillekin kuin itsellemme.

Sen tähden on tuommoinenkin asia kuin ennustus Suomen tulevasta valosta, taikka siitä valosta, joka on tuleva Suomesta, omiansa juuri rohkaisemaan meitä työssämme. Ei sitä tietenkään ole annettu meille sitä varten, että istuutuisimme kuin tyynyille huutamaan: katsokaa nyt, kummoinen tulevaisuus on Suomessa, kuinka täältä tulee valo! Se on tavallaan hyvin arka asia. Tavallaan se on annettu meille rohkaisuksi. Meidän ei pidä huutaa siitä, vaan olla sinä valona ja tehdä työtä sen puolesta, että täältä lähtisi valoa maailmalle. Ei se valo tule sanomalla ja väittämällä. Ei kukaan näe kynttilän palavan, jos sanoo, että se palaa; mutta jokainen näkee, että se palaa, jos me sen sytytämme. Vaikka kuinka toivottaisimme kynttilästä, siitä steariinista tai siitä kemiallisesta prosessista, joka siinä tapahtuu j.n.e., ei se herättäisi kenenkään huomiota. Mutta jos sytytämme tuon kynttilän, herättää se kyllä valollaan huomiota.

Sen tähden on ennustus annettu pikemminkin kuin rohkaisuksi meille ja aateveljillemme – esimerkiksi Teosofisessa Seurassa. Se on semmoinen ennustus madame Blavatskyn taholta tulleen, jonka hän on tarkoittanut teosofiselle maailmalle ja

kaikille teosofeille, jotta he voisivat saada rohkaisua ja lohdutusta siitä.

Sentähden minäkin olen tullut ajatelleeksi nyt näin myöhemminä päivinäni, että onhan elämässäni tapahtunut itse asiassa yhtä ja toista, pientä ja mitätöntä tosin, joka viittaa jollain tavalla tuohon ennustukseen ja tuommoiseen tulevaisuuteen. En minä vieläkään ajattele, että mikään semmoinen ennustus olisi missään tekemisissä minun kanssani, mutta ajattelen, että semmoiset ennustukset voivat olla ja ovatkin tekemisissä meidänkin työmme kanssa, minun ja meidän kaikkien työn kanssa. Se on kuin jätetty meille ja meidän työillemme ratkaistavaksi, tahdommeko, että tuo ennustus toteutuu. On sitten toinen asia, kuinka on tähdissä kirjoitettu, kuinka paljon täytyy tapahtua. Missään tapauksessa meidän ei tule heittää itse toteuttamista, itse tekoa minkäänlaisten jumalien tai karman tai toisten niskoille, vaan meidän täytyy itse yrittää. Oli ennustus niin tai niin, oli välttämättömyys ennustetun kysymyksen suhteen kuinka suuri tahansa, tiedämme ainoastaan sen, vaikka emme saa sitä missään tapauksessa toivoa, että se ennustus voi jäädä toteuttamatta, jollemme yritä parastamme.

Tahdon mainita nyt teille joitakuuta muistoja, tapahtumia, omasta elämästäni, jotka ovat ikäänkuin viitanneet johonkin. Ja silloin muistuu mieleeni ensimmäisenä eversti Olcott. Hänen seuraansa jouduin vuonna 1900 toukokuussa Tukholmassa. Hän oli pari viikkoa Tukholmassa, ja minä tunsin heti sanomatonta sympatiaa ja ihastusta tuohon vanhaan everstiin, Teosofisen Seuran presidenttiin, sillä minusta tuntui niinkuin hän olisi tuonut omassa aurassaan jotain H. P. B:stä. Minä sanoinkin hänelle, että . . . on outoa, on kuin H. P. B. puhuisi, kun te puhutte. Hän hymyili ja sanoi: "No, kun minä olen ollut toistakymmentä vuotta hänen kanssaan, ja me

asuimme yhdessä. Ei se ole mitään ihmeellistä. Voihan olla niin, että hyvin paljon hänen auraansa on tarttunut minuun.“

Hän tunsi myöskin minua kohtaan jotain sympatitaa, koska hän tahtoi, että olin mukana joka paikassa, missä liikuimme. Jos hänen täytyi lähteä yksin esimerkiksi Ruotsin kuninkaan luo, hän sanoi sisarentyttarelleen: ”Nyt sinun täytyy ottaa mukaan mr. Ervast.“ Ja minulle hän sanoi: ”Nyt sinun täytyy olla hyvä kavaljeeri tälle mrs. — —.“ Sitten hän lähti matkustamaan pohjoiseen. Hän kävi muutamissa ruotsalaisissa kaupungeissa — en oikein muista missä. Mutta hän oli hieman pettynyt, kun en lähtenyt hänen kanssaan Bodeniin tulkitsemaan hänen englantilaisia puheitaan, vaan kun jäin Tukholman asemalle muiden teosofien kanssa, hän sanoi minulle: ”Koska te tulette Intiaan?“ — No . . ., minä rupesin jotain supisemaan. Hän kai huomasi, että minä olin liian typerä, eikä siitä tullut sen enempää. Sitten juna lähti.

Joku aika myöhemmin minä sitten kirjoitin hänelle Suomesta Intiaan ja pyysin jotain — en nyt muista, mitä se oikein oli. Siihen hän vastasi, ja hänen kirjeessään oli muutamia rohkaisevia sanoja. Siinä hän sanoi: ”Minä sain hyvin syvän vaikutelman teidän tulevasta henkisestä kehityksestänne ja minulla on ainoastaan yksi neuvo teille annettavana: Olkaa aina oma itsenne ja kulkekaa aina suoraan omaa tietänne horjumatta mihinkään, niin te tulette päämäärään. Silloin te saavutatte päämääränne.“ — Nuo sanat vain, ja ne tuntuivat minusta hirmuisen ystävällisiltä, kun en tiennyt sinne tai tänne, en osannut arvostella omaa kehitystäni — vaikka olin kyllä tuttu muutaman Mestarin kanssa. Mutta nuo eversti Olcottin ystävälliset sanat vaikuttivat minuun rohkaisevasti. Katsopas vain! ajattelin.

Sitten samana vuonna 1900 syksyllä, kun taas olin Tukholmassa — tämän vuosisadan ensimmäisinä vuosina olin

enimmäkseen Ruotsissa, ainoastaan kesinä ja joulaina Suomessa, – jouduin tuttavaksi prinsessa Karadjan kanssa. Hän käski minut myöskin istuntoihin, joita hän piti kotonaan, kun hän kutsui ulkomailta mediumeja luokseen. Siellä oli eräs spiritistinen mediumi Berlinistä – materialisatsioni-mediumi. Sitten hän kutsui mr. Petersin Englannista, jonka hän oli tavannut Englannissa. Samana vuonna hän kutsui mr. Petersin Tukholmaan, koska hän oli saanut hyvän kuvan hänestä. Eräänä päivänä sain tietää mr. Petersin pitävän istunnon ja prinsessa Karadja sanoi: tulkaa tekin sinne illalla, kun mr. Peters saapuu. Siellä oli kutsuvieraita Tukholman ylhäisöstä ja muutamia professoreja.

Minun täytyy antaa pieni kuvaus tästä istunnosta, vaikka muutamat teistä tietävät siitä. Kerron ensin vähän siitä istunnosta, joitakuita kohtia, jotka koskevat minua, ennenkuin sanon sen, johon tahdon tulla ja josta en ole kertonut.

Mr. Peters, prinsessa Karadja, pikakirjoittaja ja ne muut istuivat keskellä salonkia. Minä katsoin itselleni paikan sieltä takaa nurkasta, viimeiseltä tuoliriviltä. Häpesin vähän siinä äärettömän hienossa seurassa. Siinä oli kenraaleja, parooneja, professoreita, tohtoreita j.n.e. Minä olin aivan nuori ihminen ja liian yksinkertaisesti puettu esiintyäkseni salongissa, jossa rouvat ja neidit esiintyivät iltapuvuissaan. Minä aivan kuin piilouduin tuonne nurkkaan ja ajattelin, että kuuntelen ja seuraan tarkasti. Se oli erittäin intresanttia kaikin puolin. Te olette kuunnelleet Petersin esityksiä ja tiedätte, mitä se on. Siellä tapahtui paljon semmoista, että tuli paljon erilaisia todistuksia vainajista j.n.e. Peters osasi niin hyvin kuvata jotain henkilöä, minkälainen on hänen huoneensa, mitä hän oli ajatellut tänään ja eilen . . . niinkuin hänen tapansa oli. Se oli sangen jännittävä istunto.

Kesken kaikkea – vaikka hän aina oli jokseenkin hiljaa – hän hyökkää minun luokseni, ojentaa oman kätensä toisten olkapäiden yli . . . Katsoin, tarkoittaako hän minua. – ”Yes, yes!” – Hän piti minun kädestäni vähän aikaa ja sanoi: ”Thank you.“ Sitten hän meni omalle paikalleen ja jatkoi puhettaan. Minä ihmettelin. Ja yhtäkkiä hän syöksyy uudestaan minun luokseni, ja taas . . . Tiesin nyt, mistä on kysymys, enkä epäröinyt, vaan annoin käteni. Hän piti sitä ja kiitti. Minä olin kokolailla ymmällä. Hän puhui jälleen . . . ja sitten taas hän kolmannen kerran ryntää luokseni ja vetää minut pois siitä nurkasta. Minulla ei ollut kaulusta, eikä mitään. Olin olevinani kuin työmies – sitä tahdoin olla puvussani. Menin melkein tainnoksiin. Hän sanoo sitten: ”Eikö teillä ole mitään esinettä, joka on ollut teillä kauan?” Hän ottaa sormukseni, veivaa sitä ja katselee. Hän kertoo koko minun elämäni ja sanoo sitten: ”Sehän on merkillistä, teidän ympärillänne on paljasta teosofiaa.” Hän ei tiennyt mitään teosofisista puuhistani, sillä hän oli juuri tullut Lontoosta Tukholmaan.

Mutta sitten hän rupesi noin puhumaan tulevaisuudestani jotain, ja minä selvästi näin, että hän ei ollut ollenkaan tietoinen, eikä hän tiennyt, mitä puhui. Hän juttelee ja puhuu vaan puolitranssissa. Hän sanoo (jättäkää tämä nyt sydämellemme, älkääkää kertoko kenellekään; minä kerron sen kuin jonkunlaisena rohkaisuna, rohkaisen itseänikin: minullahan on tulevaisuuden tuumia): ”Te tulette yhdistämään koko tämän Skandinavian, kaikki nämä eri kansat. Te olette välikappale, joka sen tekee. Te tulette välikappaleeksi, joka yhdistää koko tämän Skandinavian yhdeksi ainoaksi kansakunnaksi.“

Hän ei tiennyt, mihin kansaan minä kuulun. Hän noin niinkuin näki, että kaikki kansat yhdistyvät täällä jollain tavalla. Tulee kuin yksi ainoa valtakunta. – ”Te tulette olemaan välikappale ja te tulette sen tekemään.“ – Tämä ei ole

mitään keksittyä, eikä satua, vaan minulla on todistuskappale, on jäljellä tuo pikakirjoitus, jonka pikakirjoittaja kirjoitti englanninkielellä. Hän ei saanut kaikkea kirjoitetuksi, mutta siinä pikakirjoituksessa on kuitenkin juuri nuo sanat: — —. Ne sanat ovat kyllä siinä. Minä tietysti ajattelin silloin, mitähän sekin on, enkä kiinnittänyt siihen sen enempää huomiota.

Kun istunto loppui, mr. Peters juoksee taas luokseni ja sanoo: — —. Hän sanoi siis: "Tulkaa nyt ja näyttäkää minulle kättänne. Minun täytyy saada lukea teidän kädestänne. Olen pikkuisen kädestälukija, vaikken kaikkia merkkejä ymmärrä." Hän veti sitten taas minut syrjään ja luki kädestäni kaikenlaista.

Kysyin häneltä sitten: "Mitä ihmettä te oikeastaan tahdoitte, kun juoksitte luokseni ja sanoitte: antakaa kätenne. Mitä te sillä tarkoittitte?" Hän sanoi: "Sehän on aivan luonnollista, sillä minähän olen mediumi ja klärvoajantti. Minä olin kuin jossain pimeyden valtakunnassa, kun selvänäköisesti katsoin ympärilleni ja näin, että tuossa nurkassa loistaa suuri valo, niinkuin Israelin lasten edessä kulki suuri valopatsas. Tietysti juoksin teidän luoksenne ja sain teiltä valoa ja voimaa. Teillä on sitä. Ette te tiedä itse mitään näistä asioista, mutta minä näen."

Mr. Peters kiintyi minuun, niin että joka päivä hänen täytyi olla minun kanssani. Hän jäi Tukholmaan muutamaksi viikoksi. Me kävimme prinsessa Karadjan luona istunnoilla ja muutenkin, ja Peters povasi minulle monella tavalla. Ja minä panin hänet monelle koetukselle. Hän oli ensin kovasti H. P. B:tä vastaan. Hän sanoi: "H. P. B., se vanha humpuuki . . . mutta mrs. Besant, meidän Annie, hän on toista." Sitten minä rupesin torumaan ja selittämään, sillä seurauksella että kun seuraavan kerran tapasimme vuonna 1905, kun menin Lontooseen — nyt en kuitenkaan muista, sanoiko hän sen vuonna 1905 vai vuonna 1908 Helsingissä, joka tapauksessa

hän sanoi: "Siinä se nyt oli, te teitte minusta silloin teosofin, nyt olen Teosofisen Seuran jäsen." Muutenkin hän sanoi, että minä annoin hänelle kaikenlaisia hyviä opetuksia ja neuvoja – ja ne neuvot olivat ekonomisia asioita. Hän sanoi: "Minä saan kiittää teitä, etten kuollut nälkään. Minun hyvät uskonveljeni olisivat kyllä antaneet minun kuolla nälkään." Häinkin todisti, että minä olin hyvä finanssi-ihminen.

Kerron sitten yhden toisen muistelman – valitsen joita-kuita. Se oli vuonna 1910, aivan näin kesän lopussa tai ehkä syyskuun alussa, mutta mieluummin sittenkin elokuun lopussa.

En nyt osaa muistaa päivää. Eräänä yönä tulee minun luokseni eräs ihminen, jota en ollut koskaan tavannut, mutta jota koko sydämeistäni kyllä rakastin ja kunnioitin. Se oli Leo Tolstoi. Hän ei tietysti tullut fyysillisessä ruumiissaan, vaan hän tuli niin, että tapasin hänet astraalitasolla. Siellä hän tulee minun luokseni, ja silloin minä sain juuri kokea, kuinka äärettömän hieno olento hän on, kuinka ihmeellisen hieno ihminen hän on.

Hänen auransa oli niin kaunis. Loistava ja kauniit värit. Hän oli kuin enkeli siellä keskellä. Hän oli kyllä vanhan näköinen, niinkuin hän oli, mutta se rakkaus, mikä hänestä säteili, oli oikein ihana.

Hän sanoo minulle: "Olen tullut sinua tapaamaan, sillä minun täytyy uskoa sinulle ikäänkuin testamenttini. Minä tulen pian lähtemään pois tästä näkyväisestä maailmasta, mutta en voi rauhassa lähteä, ellet sinä lupaa, että pidät vähän huolta minun kansastani, Venäjän kansasta, jota minä sanomattomasti rakastan."

Hengessäni melkein kauhistuin. Se on väärä sana, mutta pelästyin hengessäni ja sanoin hänelle: Mutta kuinka se olisi minulle mahdollista? Mikä minä olen, että osaisin millään tavalla pitää huolta Venäjästä?

"Oo," hän sanoi, "kyllä se näkyy myöhemmin, mutta sinun täytyy vain luvata, että tahdot tehdä voitavasi, sentähden että Venäjän kansa on kuin suuri elävä massa, jossa ei ole järki herännyt. Heidän tunne-elämänsä on kaunis ja pyhä, muuta siinä on paljon muunlaisiakin tunteita. Ja taas Suomen kansa on ihan toisenlainen. Suomen kansassa on järkeä. Suomen kansassa on semmoinen maltillisuus ja itsehillintä pohjalla, joka tekee, että Suomen kansa voi auttaa Venäjän kansaa ja ohjata sitä. Kun minä kuolen pois ja minun oppiani ymmärretään väärin, enkä tiedä, mitä tulee tapahtumaan, mutta jos Suomen kansan järki vähän pääsisi vaikuttamaan, silloin Venäjällä olisi edessään joku tulevaisuus, joka olisi yhdessä Suomen kansan tulevaisuuden kanssa. Suomen kansan tulevaisuus on, että sen pitää kuin ohjata Venäjän kansaa, olla sille isällisenä esimerkkinä."

Minä tunsin oman pienuuteni ja sanoin: Tämmöinen tehtävä on ylikuonnollinen ja mahdoton minulle.

"Ei," hän sanoo, "älä ajattele niin. Lupaa vain, että koetat parastasi, sitten minä voin lähteä pois rauhassa."

Sanoin: Tietysti minä sen lupaan, teen parhaani. Minä tunnen ääretöntä sympatiaa venäläisiä kohtaan, ja ehkä ymmärrän vähän juuri tuota, että me suomalaiset voisimme olla avuksi venäläisille, jos meidän kylmä, alempi järkemme pääsisi vähän tasoittamaan suuria venäläisiä tunteita, ja me voisimme ottaa venäläisiltä heidän rikkaan syvän tunne-elämänsä.

"No niin," hän sanoi, "sitten minä kuolen rauhassa." – Ja hän kuoli sitten syksyllä.

Se oli hyvin merkillinen kokemus minulle. Minä olin jo ennen, ainakin seitsemän vuotta aikaisemmin ajatellut, että Venäjä ja Suomi voisivat yhdessä auttaa maailmaa, mutta ei se tietysti tapahdu bolshevismien avulla. Siihen erehdykseen älkää erehtykö. Mutta ei bolshevismi olekaan venäläistä. Venäjän

kansan todellinen henki ei ole päässyt näkyviin. Mutta olen kuullut, että Venäjällä on hyvin mystillisiä virtauksia, jotka odottavat, että päivä vielä koittaa. Ne valmistavat Venäjän kansaa hiljaisuudessa. Nämä syvät virtaukset antavat anteeksi bolsheviikeille. Ne tietävät, että pahalla ei voi voittaa mitään, ainoastaan rakkaudella. Ne sanovat: kohtalo antaa meidän kärsiä; emme tahdo vastustaa bolsheviikienkaan hommia. Olkaamme ristillä nyt, mutta varmasti koittaa aika, jolloin Venäjän kansan syvin sieluelämä pääsee taas esille. – Semmoisia liikkeitä on Venäjällä.

Sitten samana syksynä olin kiertomatalla Suomessa. Kävin teosofisissa loosheissa ja sitten Mikkeliissä oli muutama luento. Oli kolme luentoa. En muista, minkä luennon perästä se oli, mutta kun yksi suomalainen luento oli loppunut ja tulen alas lavalta, niin käytävällä tulee sinne ylös vanha maalaisukko. Hän ottaa minua kädestä ja tervehtii, ja on hyvin ystävällinen. Milteipä kyynelehtien hän hyvin iloisen näköisenä sitten sanoo: "Minä vanhus olen niin onnellinen, kun olen saanut nähdä sen päivän, jolloin olen oikein omilla silmilläni saanut nähdä sen, jota olemme niin kauan odottaneet." Hän puristi minun kättäni, kääntyi ympäri, lähti pois ja hävisi. En tiedä, tiesikö hänestä kukaan. Koetin kysyä hänestä tohtori Angervolta, mutta ei tämä tiennyt hänestä mitään. Kukaan ei kuullut, mitä tämä maalaisukko minulle sanoi. On merkillistä, että kun hän tuli, niin oli kuin toiset olisivat pysytelleet loitommalla. Hän tuli tänne ylös lavalle, tervehti ja sitten lähti.

Voin mainita myöskin yhden muiston vuodelta 1903. Silloin sain taas tavata kreivitär Wachtmeisterin, joka oli madame Blavatskyn hyvä ystävä ja oli ollut H. P. B:n kanssa tämän viimeisinä viitenä vuotena. Sain olla kreivitär Wachtmeisterin kanssa pari viikkoa. Olimme ensin Tukholmassa, sitten matkustimme yhdessä laivalla Sundsvalliin. Siitä

laivamatkasta minulla on koomillinen muisto. Kreivitär Wachtmeister sanoi minulle: ”Menkääpä katsomaan pöytä meitä varten ja pyytäkää valmistamaan kasvisruokaa.” Minä söin myöskin silloin kasvisruokaa. Tapasin hovimestarin ja tiedustelin häneltä, voisiko kreivitär Wachtmeister saada pöydän ja voitteko valmistaa kasvisruokaa. ”Kyllä“, hän sanoi, eikä malttanut olla kysymättä: ”Ehkä se on nuori kreivi Wachtmeister?” Minä otin haudanvakavan miinin [ilmeen] ja vastasin: ”Ei, olen vain hänen intendenttinsä, vaikkakin syön samassa pöydässä.” Hän katsoi minuun pitkään ja varmaankin ajatteli: kaunis intendentti, ehkä markiisi, ehkä vielä korkeampi aatelinen, ruhtinas tai joku semmoinen. Minua huvitti kauheasti ja ajattelin: olenko minä niin fiinin näköinen.

Tämä oli kerrottu aivan ohimennen, sillä minun piti kertoa ihan toista. Asuimme Sundsvallissa samassa perheessä ja minulla oli aina pieni audienssi hänen luonaan. Siellä hän sairastui ja istui enimmäkseen sängyssään. Hän otti välillä minut pariaksi tunniksi luokseen. Ja hän sanoi minulle: ”En voi nyt mennä siihen ja siihen kokoukseen, menkää te.” Silloin minun täytyi aina edustaa kreivitär Wachtmeisteria. Yksi asia siinä oli edullisempaa ruotsalaisille. Se oli siinä, että äidinkieleni oli ruotsi. Hän taas oli ruotsalaisen kreivin kanssa naimisissa, mutta oli itse syntyään ranskalainen markiisitar. Hän puhui kyllä englantia, ranskaa j.n.e., mutta hänen ruotsinkielensä oli huonoa. Se oli todella semmoista, että minun oli hirveän vaikea olla silloin, kun kreivitär paljaasta hyvyydestä tahtoi puhua ruotsia ja näin, kuinka kuulijakunta koetti olla nauramatta. Niinpä kun Sundsvallissa edustin häntä, olivat ruotsalaiset mielissään. Useimmiten kreivitär antoi minun tulkita hänen englanninkieltään. Kun hän puhui ruotsiksi, saattoi hän joskus keskellä puhettaan kysyä jostain sanasta, mitä se on ruotsiksi. Se oli erittäin herttaista ja miellyttävää,

kun hän yritti puhua ruotsia. Vaikka tunsin, että kohta pakahdun, mummon piti kuitenkin yrittää.

No niin, hän sanoi minulle: "Katsos," – vaikka puhuimme englantia, eikä siinä ole kuin yksi 'you', mikä merkitsee sekä 'te' että 'sinä', arvelen, että hän sinutteli minua – "minun piti tulla Ruotsiin juuri sinua tapaamaan. Mestari minut lähetti, sillä Mestarini sanoi minulle: lähde sinä näin fyysillisesti hänelle sanomaan, että hänellä on tärkeä tulevaisuus edessään. Hän on niin tärkeä auttaja, oman kansansa auttaja, että hän ei saa sekaantua millään tavalla politiikkaan." – Kreivitär sanoi tämän jo alussa Tukholmassa, mutta sitten myöhemmin hän selosti tarkemmin. Sitä hän ei ollut sanonut, että Mestari oli hänet lähettänyt, mutta sitten hän selosti, että se oli hänen pääasiallinen tehtävänsä. Hän sanoi minulle: "Sinä et osaa itse aavistaa, mikä tehtävä on sinulle määrätty, mutta Mestari sen kyllä tietää, ja minut lähetettiin varoittamaan."

Älkää te nyt pakahduko harmista, kun puhun tällä tavalla itsestäni. Minähän kerron tämmöisiä tosiseikkoja, mutta riittääköön nämä nyt. Siirtykäämme enemmän nykyisyyteen, jotta ehtisimme vielä ennen kello kolmea luoda pienen silmäyksen tulevaisuuteen.

Niin, en tiedä, tiedättekö kaikki, mutta ainakin jotkut tietävät, että enemmän kuin vuoden ajan on ollut puhetta siitä, että minun pitäisi lähteä Amerikkaan. Ja mitä varten? Tietysti sitä varten – niin olemme ajatelleet, – että minä siellä pitäisin luentoja ja puhuisin. Tapaisin suomalaisia teosofeja, mutta myöskin englanninkielisiä teosofeja, ja puhuisin sitten eri kielillä, myös suomeksi ja ruotsiksi. Siellä on paljon Suomen ruotsalaisia – minun veljeni esimerkiksi on siellä. Matkustaisin ympäri myös englantilaisten keskellä ja luennoisin. Semmoinen ajatus oli ja on ollut; semmoinen motiivi Amerikan matkalle. Ensin tykkäsin, että mitä ihmettä tuo olisi. Ajattelin,

että olisihan sitä hyvä koettaa ja että pitäisi ehkä lähteä. Mutta otin sen oikeastaan leikin kannalta sydämestäni. Onhan siellä paljon ihmisiä, jotka puhuvat ja tekevät siellä teosofista työstä. Katselin tällä tavalla aina sitä Amerikan matkaa semmoisin epäilevin silmin ja melkein leikin kannalta, sillä minua kyllä pyydettiin yli kolmekymmentä vuotta sitten Amerikkaan ja myöhemminkin suomalaisten taholta, mutta ei ole tullut mentyä erinäisistä syistä. En nyt ollut osannut aina vastustaakaan, vaan sanoin: jaa, kyllähän sitä pitäisi. Kun nyt Amerikasta käsin ovat koettaneet valmistaa sitä matkaa, olen ajatellut, että ehkä sitä pitäisi lähteä. Ehkä siinä voisi olla karmallisiakin meininkkejä [suunnitelmia, tarkoituksia]. Mutta kun olen – ajattelin – niin vanha ihminen, mitä minä sotkisin heidän asioitaan siellä ja kuka minua siellä kuuntelisi. Se on aivan tuulesta temmattu ajatus.

Mutta noin vuosi sitten kesällä, kun oli verrattain vaikeat ajat – minulla myöskin oli hieman vaikeaa, syiden takia, joista olette kyllä tietoisia, – yhtäkkiä eräänä yönä, kun olin taas ulkopuolella ruumistani, tulee luokseni eräs mestari. Nyt voitte ymmärtää, että jos ihminen on tekemisissä Mestarien kanssa, on hänellä omat tuntomerkinsä, josta hän tietää, onko joku olento Mestari vai ei. Tuo mestari oli jollain tavalla hyvin läheinen, mutta en muistaakseni ollut tavannut häntä ennen. Tuttu hän oli kovasti ja niin läheinen, että ajattelin, että kyllä hän on jollain tavalla minunkin mestarini, vaikka ei nyt tietysti Opettaja siinä merkityksessä kuin se Mestari, joka varsinaisesti on, vaan joku hyvin läheinen mestari. Ja hän sitten sanoo minulle: ”Minä tulen ottamaan sinut luokseni, otan sinut kotiini.“

Hänen auransa oli tietysti niin äärettömän jumalallinen ja hieno, että kylvin siinä aurassa ja häpesin sielussani ja sanoin: Kuinka minä voisin tulla sinun luoksesi ja olla luonasi?

Se on aivan mahdotonta. Sillä katso, kuinka huono olento minä olen. Ajatella, minä en ole osannut mitään työtä tehdä enkä mitään saada aikaan – ja ajattelin silloin en ainoastaan nykyistä, vaan paria, kolmea elämää taaksepäin. En ole ollenkaan sen arvoinen, että astuisin sinun kynnyksesi ylitse. En voi tulla.

Mutta hän hymyili niin veitikkamaisesti ja sanoi: ”Kyllä, kyllä sinä tulet. Kyllä minä otan sinut.” Minä koetin vielä vähän vastustaa, mutta hän hymyili vielä ystävällisemmin ja veitikkamaisemmin ja sanoi: ”Kahden vuoden sisällä sinä tulet minun luokseni.”

Ajattelin, mitä ihmettä tämä merkitsee. Puhuin tästä sitten parille ystävälleni ja sanoin: mitä ihmettä tämä merkitsee? – Ensimmäinen ajatukseni oli, että se merkitsee luultavasti sitä, että minä tulen kuolemaan kahden vuoden sisällä, sillä tuo mestari samalla painosti sitä, että ”tarvitset hieman lepoa“. Ja minä ajattelin, että kyllä kai se on sitten kuolema. Mutta minun ystäväni sanoivat heti, ettei se voi olla kuolemaa, vaan jotain muuta. En voinut silloin tietää, mitä muuta se voisi olla. Mutta tänä vuonna on minulle nyt välähtänyt . . . ja se voi tuntua teistä hyvin hassulta ja fantastiselta. Tahdon kuitenkin kertoa, mikä se on välähtänyt.

Nyt on jo useamman vuoden ajan ollut kysymys siitä, että minun pitäisi julkaista muutama luento, jotka pidin muutama vuosi sitten. Ne luennot koskivat tulevaa uskonpuhdistusta. Eräskin ystävä oli niin ihastunut niistä asioista, että hän sanoi: tässä on rahaa niitä varten, – ja hän antoi summan rahaa, että näiden luentojen pitää tulla. Mutta minä en ole osannut valmistaa niitä painettavaksi. Olisinhan sanallisesti osannut, mutta olen sisässäni tuntenut, että tämä on nyt niin suurta ja tärkeätä, että minun pitää kirjoittaa ihan suoraan. En

käytä luentoja, vaan kirjoitan ihan suoraan, ja olen ikäänkuin nähnyt, millä tavalla sen pitää olla.

Tämä kirja on kirjoitettava. Sen on silloin lähdettävä maailmalle aivan kuin jonkunlaisena herätysshuutona, kaikille papeille, kirkoille, koko kristikunnalle: nyt täytyy tulla uusi reformatsioni, joka silloin koskee kristikunnan oppeja. Juuri niitä metafyyssillisiä oppeja, mutta myöskin ennen kaikkea sitä, että ei tunneta Jeesus Kristuksen oppeja. Ja minä olen tuntenut oikein vavistuksella hengessäni, että tuo kirja olisi hyvin tärkeä. Se on merkillinen kirja, ja se pitäisi osata kirjoittaa. Siinä tulee kosketella semmoisia asioita Jeesus Kristuksesta, joista täälläkin on ollut viime päivinä puhetta.

Olen tuntenut, että minun pitää saada enemmän selvyyttä vielä ja jotakin, en tiedä mitä se oikeastaan on. Olen tuntenut, etten nyt osaa aivan näin kirjoittaa. Luulin, että kun menen Tukholmaan, valmistan jonkun kirjan, ja sitten Suomesa kirjoitan tuon kirjan. Mutta ei siitä tullut mitään, sillä joulun jälkeen, kun kolme kirjaa oli tullut painosta, tunsin ja ymmärsin, että ruumiini on semmoisessa kunnossa, että se ei osaa nyt kirjoittaa hyvin.

Kävin sitten Kirvussa. Tehän kaikki ystävällisesti juuri tahdoitte, että ruumiini saataisiin kuntoon, ja minä kävin Kirvussa. Siellä elvyin kyllä hyvin ja tunsin saavani voimia. Ja meillä oli sängen merkillinen vuosikokous, ja minulle selvisi kaksi asiaa. Niinkuin ainakin jotkut tietävät, nyt oli kysymys siitä, 'kuka nyt lähtee sinun mukanas, ethän sinä voi yksin mennä'. Tuntui aivan kaamealta, että lähtisin yksin. Eivät he tunteneet voivansa päästää minua menemään yksin tohtori Zeileisin luo. Hädin tuskinhan pääsin Kirvuun. Ja se on totta, että en yksin menisi edes sinne Zeileisin luo. Sentähden tuntui minusta, että Amerikan matka on paljasta fantasiaa. Sinne ei kukaan voi tulla, enkä minä yksin sinne mene. Mutta nyt

vuosikokouksen jälkeen tai jo ennemmin alkoi minulle selvitä semmoinen ajatus, että ei tarvitsekaan mennä yksin. On joku, joka tulee, ja joka on määrätty tulemaan. Kuka tahansa ei voisi tulla, enkä voisi mennä kenen kanssa tahansa. Mutta joku on määrätty tulemaan mukaan. Minusta on tuntunut, että joku on määrätty. Ja niin tulee tapahtumaan, että lähdän Amerikkaan ja joku seuraa mukana.

Mutta matkan tarkoitus on kirkastunut aivan toisella tavalla. En ajattele, että minä menen pitämään luentoja ja niinkuin opettamaan englantilaisia ja ruotsalaisia jollain tavalla – mikä minä olisin. Ei, vaan minä olen saanut selväksi, että jos menen Amerikkaan, menen sinne persoonallisesti katsoen itse oppiakseni. Ja toiseksi sitä varten, että siellä jossain paikassa – minusta tuntuu, että Kaliforniassa – minä kirjoitan juuri tämän kirjan. Kolmanneksi on selvinnyt myöskin, että se mestari, joka sanoi minulle silloin viime vuonna, että kyllä kahden vuoden sisällä hän ottaa minut luokseen, että se mestari onkin eräs ihminen, jonka kanssa minulla on vähän karmallisia siteitä, semmoisia siteitä, jotka tekevät, että hän on vähäsen niinkuin – en uskalla sanoa sidottu minuun, – mutta että hänellä on jotain pientä maksettavaa minulle. Minulla taas on aina ollut häntä kohtaan semmoinen erikoinen rakkaus. Olenhan hänestä kirjoittanutkin. Se mestari on apostoli Paavali. Nyt hän kylläkin elää egyptiläisessä ruumiissa, mutta hän on paljon elänyt myöskin Amerikassa, ja voi olla, että hän asuu siellä Amerikassa, pitää siellä ikäänkuin päämajaa. Hän liikkuu fyysillisesti ja tekee työtä. Hän ei tietenkään ole nimeltään apostoli Paavali nyt, sillä hänellä on aivan uusi ruumis. Niin minulle on vain välähtänyt, että jos saan keskustella hänen kanssaan aivan fyysillisessä maailmassa, ei vain siinä maailmassa, jossa kaikki tapahtuu lyhyemmin ja keskitempymmin, vaan tässä maailmassa, jossa voimme pohtia oikein

asioita. Jos saan hänen kanssaan keskustella, niin meillä tulee olemaan erikoisena aiheena silloin juuri Jeesuksen mysteerit. Minusta tuntuu noin, että hän varmasti tietää enemmän, mitä minulle on näytetty, ja hän voi antaa semmoista ohjausta ja suuntaviivoja ja tietoa.

Minulla on nyt siis semmoinen, monen mielestä ehkä aivan hullunkurinen ja fantastinen ajatus, että lähtisin tapamaan vanhaa ystävää paljon hänen kanssaan neuvotellakseni, ennen kaikkea kirjasta, mutta yleensä uskonpuhdistuksesta, joka tulisi tapahtumaan. Ja minä ajattelen, että kyllähän sitä on rahoja lainannut ja hommannut paljon mitättömämpiinkin tarkoituksiin. Ajattelin aina, miten ihmeessä voin mennä Amerikkaan ja olla siellä kokonaisen vuoden j.n.e. Millä tavalla tulisin toimeen, jos en pidä luentojakaan? Ihan vain eläen päivästä päivään. Minä olen tullut siihen johtopäätökseen, että kun on suuri asia, kannattaa ottaa velkaa. Kyllä kai se tulee maksetuksi. Jos ottaa lainaksi muutamia kymmeniä tuhansia, ei se suinkaan ole niin hirmuista. Jos tämä kaikki ei ole mielikuvitusta, fantasiaa, paljasta turhuutta, mitättömyyttä, vaan jos yleensä henkinen elämä on olemassa, jos meillä on henkinen tehtävä, ja minullakin voi olla jotain tehtävää tässä maailmassa, niin eikö silloin rahalliset seikat ja semmoiset ole aivan toisessa sijassa. Niin ne ovat aina olleet minun mielestäni. En ole ikinä pannut rikkaa ristiin siinä mielessä, että minun pitäisi jotain ansaita, mutta olenhan pysynyt hengissä tähän asti. Ja jos sitten niin suuren asian edestä elää ja tekee työtä, niin oikeastaan kaikki muu on aivan vähäpätöistä. Sentähden olen ajatellut, että jokohan menen Amerikkaan. Menen kai sitten Kaliforniaan. Semmoinen pieni ajatus minulla oli. Siellä sitten se Paavalikin on.

Mutta naurakaa nyt minun höpsötyksilleni, sillä höpsötystähän on, jollemme ollenkaan eläydy henkisiin asioihin.

Mutta minusta näyttää, että olen pitkin elämäni elänyt kuin ihmeitten maailmassa. Eräänä päivänä täällä sanoin, että aina joka päivä jotain tapahtuu ja on ihmeen päivä. Joka vuosi on jotain ihmeellistä, enkä ajattele sillä fyysillisiä asioita sinään, vaan niitä henkisiä todellisuuksia, jotka myöskin johtavat fyysillisiä asioita ja jotka välistä näyttäytyvät minulle, usein sellaisinaan ilman tätä fyysillistä kuorta. Joten elämä on minusta kuin satua. Se on niinkuin se suuri seikkailu, josta aina uneksimme lapsena. Se on juuri elämä, se on seikkailua, ja sitä se on ollut minulle aina.

Jos te tunnette vähänkään sympatisoivanne minun pyrkimyksiini, suunnitelmiini ja tuumiini, niin aplodeerakaa nyt vähäsen.

Tämä aplodi ilahduttaa minua, sillä se rohkaisee minua ja osoittaa, että te ymmärrätte minun matkani tarkoituksen, että se on Suomen, Europan ja koko maailman hyväksi. Joko saan aikaan jotain tai kuolen.